

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-ter 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Munkapárti nyilatkozatok

Makó, aug. 9.

Uj divatra kapott a munkapárt. Kicsinyje, nagya kéjutazik; a politikában persze. Vonatról-vonatra száguld hangos robogással a kilátásos kocsi, rogyásig megrakva politikai nyilatkozókkal. És nyilatkozónak főminiszter, alminiszter, mindenki, aki a munkapárti Baedekert könyv nélkül tudja. És dicsérik agyba-föbe a munkapárt vadregényes politikáját, Lukácsék nagy-észt fekvését, Tiszák szilaj vízeseit, a mély örvényeket is, amelyeket felszakítottak. Hát nem szép ország ez a gyönyörű Magyarország?

Most maga a főminiszter csapott fel idegenvezetőnek. Eddig az állami kárjaira, némely beszédesebb hívére bízta ezt a munkát. Ezek már kibeszélték magukat, de itthon. Hát ez nem elég. A külföld is hadd mulasson. És gyors elhatározással német vágányra igazította a kilátásos kocsiját. Tegnap két nagy állomáson tartott pihenőt: Lipcsében és Berlinben. Innen invitálja politikai kéjutazásra a német birodalmat. Tessék beszállni.

Miket beszélt a szájtató németeknek, az megolvasható Berlinben a „Tägliche Rundschau“-ban, Lipcsében a „Neueste Nachrichten“-ben. Azt mondta, hogy aszondta: nincs baj, ne féljenek a németek. Ugy elbánt az obstrukcióval, hogy az meg se mozdulhat többet. Az ellenzéknek muszáj békét kötni, még pedig kényre-kegyelemre. Mert ők feltételeket nem fogadnak el. A legyőzött ellenzék nem szabhat feltételeket. A restitúciós követelésről le kell mondania. Ami történt, az jó volt, helyes volt, sőt törvényes is. A főrendiház elfogadta, a király szentesítette, visszaigazítani most már semmit se lehet, de nem is kell. Attól a fenyegetéstől, hogy az ellenzék a delegációban fogja folytatni az obstrukciót, nem kell félni. Ott elenyésző minoritásánál fogva semmi ereje sincs. De föl se tételezheti, hogy ezzel a szándékkal komolyan foglalkozhassék az ellenzék. Bécs jobban benne fekszik Európában, a külföld innen könnyebben figyeli a dolgokat, hát könnyebben meglátja a botrányokat is.

Elmondta aztán, amivel már Némethy államtitkár is eldicsekedett. Olyan választóreformot hoz, amely még liberálisabb lesz, mint az, amelyet az ellenzék követel.

Szinte fölösleges mondani, hogy a miniszterelnök az ökleit is mutogatta a berlini és lipcsei németeknek. Hadd ijedjen meg itthon az ellenzék. Ne gondoljon harcra, ellentállásra, mert letörés lesz a vége. Ő meg fogja védeni a parlament munkaképességét az ellenzéki terrorizmus ellen.

A miniszterelnök szerint az alkotmányos ellentállás terrorizmus. És ezt a külföld előtt deklarálja, az európai közvélemény előtt, amelyet nem akar parlamentit „botrányokkal“ Magyarország ellen lázítani. Hát ennél nagyobb botrányt nyújthatott-e a külföldnek? Mit gondolhat ezután a nyilatkozat után a külföldi közvélemény a csikósok hazájáról? A miniszterelnök, aki esküje szerint legfőbb őre az alkotmánynak, botránynak minősíti az alkotmányvédést. Hiszen így igazán csak csikósok csinálhatnak politikát.

Különben pedig ne féltse az ellenzékét. Hiszen bár igaz volna, hogy Magyarországot az ellenzék munkája után itélné meg a külföld. Sajnos, nem az ő munkáján itéli meg, hanem a munkapárt után és ha éretlennek, kulturátlannak, brutálisnak hiszi a magyar politikát, hát akkor se ellenségeskedéssel, se elfogultsággal nem vádolhatjuk, mert hiszen, amit a munkapárt művelt, az igazán bestiálisan brutális volt. Azt mondta egy munkapárti képviselő annak a küldöttségnek, amely Madarassy Gábor államtitkárnak a margittai mandátumot kínálta fel, hogy ők, munkapártiak, tízennégy nap alatt tízennégy év munkáját végezték el. Azt nem mondta: mennyit romboltak. Hogyan dolgoztak. Hogy vér és erőszak jelzi ennek a munkának minden stációját. És azt se mondta, hogy ezt a munkát nem tízennégy nap alatt, de tízennégy óra alatt is elvégezhetnék volna tehetségesebb zsarnokok. Volt már olyan zsarnok is, aki nemzetek alkotmányát egy tollvonással törölte el. Hát ez még nagyobb munkát végzett és nem is kellett neki ehhez tízennégy hónap.

Ezt a munkát dicséri Lukács László a külföld előtt. Ez az a munka, amit nem kell visszaigazítani. Hát majd meglátjuk: nem kell-e? Az ellenzék nem retenti meg a fenyegetéseivel. Ha harcolni kell, tovább harcol. Attól az állásponttól, amelyet a restitúció integrum dolgában elfoglalt, egy tapodtat se mozdul. Ne ámsa magát azzal, hogy az ellenzék, mert

most csöndben van, a kezéhez békél. Azok után, amiket Kossuth, Apponyi és Mezőssy mondtak, őszig bizvást csöndben maradhat az ellenzék. Hadd ejtőzzék ezen a munkapárt. Talán addig józanabb belátásra eszmél. De ha megmaradna csökkönyössége mellett, hát akkor a harcot előlről kezdi. És akkor Lukács László majd mást is mutathat kilátásos kocsijairól a külföldnek. Megmutathatja a kőlavínát, amely a munkapártra ereszkedett és agyonzúta.

Kovács Gyula fogságát prolongálják.

A törvényszék vádtanácsa tudvalevőleg tegnap sem döntött Kovács Gyula szabadon bocsátása kérdésében. Nem döntött pedig azért, mert a tanács tagjai: Saly táblai bíró, dr. Nagy referens és Bartha László szavazóbíró a bünpör nagy aktacsomóját tanulmányozva, délután 2 óráig tanácskoztak.

A vádtanács ma déli fél egy órakor ül össze és hozza meg határozatát.

A döntés, mint értesülünk, az lesz, hogy az iratokat felterjesztik véleményadás végett az igazságügyi orvosi tanácshoz. Csak ha az iratok onnan visszaérkeznek, fogja a törvényszék eldönteni, hogy Kovács Gyula képviselő szabadiábra helyezessék-e, vagy továbbra is vizsgálati fogságban maradjon.

Közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete, mint megirtuk, hétfőn tartja meg Gera Sámuel városi főjegyző elnöklésével augusztus havi rendes közgyűlést, melynek tárgyait holnap, szombaton délelőtt tartandó ülésében készíti elő az állandó választmány.

Az anyakönyvi tisztviselő helyzete. Az anyakönyvi hivatal tisztviselői eddig sem az államtól, sem a várostól nem kaptak semmiféle fizetés emelést, mert az államsegélyt, melyet a város kapott, azt a miniszter a törvény értelmében kizárólag a városi tisztviselőnek utalta ki. Most Nagy Károly városi képviselő, mint megirtuk, indítványt adott be a városhoz, melyvel azt célozza, hogy a város kérjen az anyakönyvi hivatal tisztviselői számára is államsegélyt. Ezt az indítványt a tanács pártolólag terjeszti a közgyűlés elé.

Egy kis konc.

A családi pótlék.

Az állami tisztviselők már megkapják a családi pótléket az év elejére visszamenőleg előleges negyedévi részletekben folyósítják. Az egy gyermekes tisztviselő tehát kapott háromnegyed évre egyszerre 150 koronát, a két gyermekes 300 koronát, a három vagy több gyermekes 450 koronát. A nőtlen tisztviselők nem kaptak semmit, a nők, — de gyermeknélküliek kétszer semmit.

És ezzel a törvénnyel — így hangoztatja a kormány — hosszú időre rendezték a tisztviselők fizetését. A tisztviselők már most szüntessenek be minden elégtelenséget, egyesületeikben nemuljon el az agitáció és az alamizsnával szembehintett fehérrabszolgák látatelt kebellet tekintsenek fel Lukács László atyai jószágára.

Ezzel a nyomoruságos éhoérrel pedig mit értek el a tisztviselők? A kormánykörökben éppen olyan jól tudják, mint a XI. fizetési osztályban, hogy a családi pótlékkal a tisztviselők inségén nem segítettek. És ha segítettek, ez a támogatás csak a tisztviselők kisebbségének jutott.

Hatszáz korona pótlék mégis valami, bár három gyermeknek elartása hatszáz koronánál többbe kerül. És ha a nő, de gyermektelen tisztviselő tovább nyomorog a mai drágasági viszonyok között, a pótlékkal megtámogatott apák sem menekülnek a keserű proletáriátustól. És a tisztviselőkön kívül van az államnak sok ezer tagból álló oly alkalmazottja, akiket a kormány atyai gondoskodása csak fél pótlékra becsül, akiknél minden gyermek csak egy száz koronát ér meg egy esztendőben, vagyis 8 korona 33 fillért havonként. Tandijra és könyvre sem elegendő, ha iskolába járjatja.

Az állami tisztviselők komoly mozgalmá már tíz év előtt a tisztviselői nyomorral érvelt és kért. — Tíz év alatt a rohamosan emelkedő drágaság 100—200 százalékkal szoktette fel az élelmi szereket és szükséges egyéb megélhetési cikkekét. Közülük a házbért is. Tíz év alatt kaptak a tisztviselők személyi pótlék alakjában 400 korona fizetésemelést (csak a legalsó fokozatot értjük), a megélhetés ma tehát sokkal rosszabb, mint volt tíz évvel ezelőtt.

És most megérkezett a családi pótlék. Alamizsnát dobtak, de még ebben is osztályoztak. Az alamizsnatörvényből azt kell kiolvasni, hogy a tisztviselők nem is szorultak segítségre, de mert már nagyon lázongtak, kiszemelték a vizbefulókat és azoknak dobtak oda néhány morzsát. Most pedig esend legyen tíz

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquörök** legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

esztendeig, mert a pénz másra kell.

Kell a véderőtörvényre és kell az alig szentesített véderőtörvény után új acélgyukra és egyebekre követt negyedmilliárd nagyhatalmi hóbortra. Kell ahoz, hogy Németország érdekeiért versenyre keljünk Angliával a tengeren. Kell... Fell mindenre, csak a legelőbbre nem jut.

Akinek pedig gyermeke nincs, csak éppen felesége van és akinek felesége sincsen, ahoz nem érkezett el a drágaság. Az most is tíz koronáért kap egy pár cipőt, nyolevan fillérért egy kiló húst. — Akinek gyermeke sincsen, annak még előnyös a feleség, mert helyettesít egy munkásként a háznál.

A nemes kormány hihetőleg úgy gondolja, hogy a feleség, ha nincs gyerek a háznál, pótolja a cselédet. Sőt a házas ember olcsóbban él, mint a nőtlén, aki vendéglőben kosztol s még az ingfoltozásért, a hárnyastoppolásért is fizet.

Igy fest a családi pótlék erkölcsi és gazdasági indoka.

J. G.

Repülő nap Makón.

A vasárnapi nagy látvány.

Most már nem szenved kétséget, hogy a magyar aviatikusok legügyesebbike: Tóth József Makón vasárnap délután 5 és 6 óra között a Maros partján repülő gépjével felszáll.

A főlzálláshoz a rendőrhatalóság már megtette a szükséges intézkedéseket. Ma jelölték ki a repülés helyét és ma kezdtek hozzá a nézőtér ülőhelyeinek összeállításához.

Tehát most már egészen bizonyos, hogy Makón vasárnap Tóth József gépjével felszáll. Ez annyival inkább bizonyos, mert ma érkezett meg Makóra a repülő gép. Makón még csak igen kevés ember látott repülő embert, mert eddigelé a főlzállások csak Budapesten és néhány nagyobb városban voltak.

Ilyen látványosságban nem volt még része a közönségnek, éppen azért mindenkinek ajánljuk, hogy a megjelölt helyeken vegye meg előre a jegyét, mert csak megállapított számú jegyet ad ki a rendezőség és a jegyek árai a repülés napján 10–20 százalékkal egyes helyek szerint drágábbak lesznek. Csak az előre megváltott jegyeket lehet az ismert áráért megvenni.

Páholy jegy, mely öt személyre szolgál, 10 korona, elsőrendű ülőhely személyenként 2 korona, másodrendű ülőhely személyenként 1 korona és állóhely személyenként 40 fillér beszédendő díj mellett.

A jegyek előre váltva kaphatók: A főtéren a Makói Hirlap kiadóhivatalában. Endrei Márton, Neumann Zsigmond üzleteiben, az Otthon, a Korzó, a Korona és a Központi kávéházak főpincéereinél és Vészi Dezső könyvkereskedésében. Újvároson Horovitz Herman üzletében. Az Aradi-utcában Fodor Endre üzletében. Kelemen városrészben Grób Jánosnál.

Lapunk nyomdájában
egy tanulóleány
fizetéssel felvétetik.

Tartalékosok figyelmébe.

Nem kell bevonulni.

A minap közvetlenül a fegyvergyakorlat előtt, meglepetés érte az öreg tartalékosokat. Miniszteri rendelet jelent meg, hogy a tizenegyedik és tizenkettedik évfolyambeli tartalékosok behívót be kell vonniok a hadkiegészítő parancsnokságoknak. A behívókat természetesen jóval kikézsítették a rendelet kelte előtt, de azért a miniszteri intézkedés nem késelt el. Hetvenezér öreg tartalékos szabadul meg általa a fegyvergyakorlat nyüge alól. A katonai hatóságok és a közigazgatási katonai ügyosztályok megtették az intézkedéseket, hogy a hetvenezér behívójegyet visszavonják. Természetesen a többi tartalékosok ügyeinek intézése mellett ez rengeteg munka, mely nagy torlódást okozott a hivatalokban. Ezért van, hogy sok öreg tartalékosnak behívóját még nem vonták be, holott fegyvergyakorlatuk pár nap múlva kezdődik. Ezeket a bizonytalanság bántja, be kell-e vonulniok, vagy elmaradhatnak-e a fegyvergyakorlatról? A nyugtalanságra nincs ok, mert az öreg tartalékosoknak nem kell bevonulniok még akkor sem, ha illetékes katonai hatóságuk értesítését a behívóban jelzett határnapig sem kapják meg.

Kivételképpen be kell vonulniok azonban azoknak, a kiket a múlt években személyi okok alapján fölmentett a katonai hatóság a fegyvergyakorlat alól. Ezeknek pótolni kell az elmulasztott fegyvergyakorlatot és rájuk a fölmentés nem vonatkozik.

Ismétlően megjegyezzük, hogy a tartalékosok szabadságolása nem kormányjog, hanem kötelesség.

Öngyilkosság a kórházban.

Az előszoba titka.

Hmvásárhelyről írják lapunknak, hogy a városi kórházban tegnap este egyik ápoló felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már halott volt.

Az öngyilkossági esetről tudósítónk az alábbiakat írja:

Nyíri László 75 éves napszámot hetekkel ezelőtt súlyos fűdőbajjal vették fel a kórházba. Az öreg Péli Istvánnal, a volt rikkancscsal volt egy szobában, kinek többször említette, hogy öngyilkossá lesz, mert ugye tudják meggyógyítani.

Tegnap este 9 óra után Nyíri Sándor kiment a szobából.

Eltelt egy félóra, nem jött vissza, ekkor Péli István gyanut fogott és utána ment. Alig lépett ki azonban az ajtón az előszobába, irtóztos látvány tárult a szemé elé: Nyíri Sándor az előszoba ablakjának rácsán függött egy törülközőre felakasztva.

Péli rögtön lármát csapott, jöttek az ápolók, kitérültek a betegek, a szemkórházból áthivatták Pásztor Imre alorvost, ki azonban

csak a beállott halált tudta konstatálni.

A kórház vezetősége az esetről jelentést tett a rendőrségnek, honnan Privitzer József hadnagy ment ki a helyszínre. A vánkosa alatt egy papírlapot találtak, melyre Nyíri Sándor csak ennyit írt: „Csillag u. 40. sz. alá kell írni.

Az öngyilkosság ténye kétségtelen lévén, boncolás melőzésével fogják eltemetni. Szinte biztos, hogy a betegsége készítette Nyíri Sándort a szörnyű tette. Hozzá tartozóit értesítették.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Aug. 10. Szomb. Római kath. Lőrinc vt. Gör. kath. Jul. 28. Nikátor. — Napkel 4 óra 40 percekor, nyugszik 7 óra 40 percekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Meleg idő várható, elvélve csapadék. Süröngyprognózis: meleg, zivarárok. Déli hőmérséklet: 23.6 Celsius.

A virilisek névjegyzéke. A hó végével a törvény értelmében össze kell írni a város virilis képviselőit. Ez okból a tanács a hétfői közgyűlésnél tesz előterjesztést a virilis képviselők össze írásához szükséges bizottság kiküldése iránt. Javasolja pedig, hogy a bizottság elnöke *Esperit* János dr. ügyvéd, tagjaivá pedig *Sepsei* István és *Sonkovic* János választassanak meg.

Hosszu szabadság. *Dominusz* Kornél rendőrkapitányi fogalmazóának az öszre, mint egy éves önkéntesnek a katonasághoz kell bevonulnia, ezért egy évi szabadságidő engedélyezése iránt folyamodott a városhoz. A városi tanács mai ülésén tárgyalta a kérelmet és véleményezi annak teljesítését.

Majd Aradon. Köztudomású dolog, hogy nagygyakorlatok alkalmával a katonaság sokszor károkat okoz melyeket felében, harmadában megtérítenek. A hadvezetőség most arról értesítette a tanácsot, a gyakorlat után Aradon összeülő katonai bizottságnak kell bejelenteni, hol majd intézkednek. Szóval a szegény emberek napokig járhatnak majd Aradon Ponciustól Pilátusig, míg katonáék által okozott károkat megkapják, ha ugyan egyáltalán kapnak almit.

A városi becsüsök kérelme. Mint mindenki a város becsüsei is érzik a megélhetés nyomasztó gondjait és mint megemlékeztünk róla, hivatkozással az elviselhetetlen drágaságra, kérvényt adtak be a városhoz, mely szerint napi díjainak a város területén 2 koronáról 3-ra, a külterületen pedig 3 koronáról 4 koronára való felemelését kérik. A kérelmet ma tartott ülésében tárgyalta a városi tanács és annak teljesítését a hétfői közgyűlésen véleményezi.

Végleg elbocsátott irnok. Megírtuk már, hogy Mikus M. Flórián városi irnokot az alispán is hivatalvesztésre ítélte. Mikus az alispán határozata ellen a miniszterhez felebbezett. E felebbezésre ma érkezett le a miniszter válasza, mely jóváhagyta az alispán intézkedését.

A katonai gyakorlatok költségei. A katonai gyakorlatok Makóvárosának is tetemes költséget okoznak. Igen sok pénzbe kerül ugyanis Makóvárosának az utak rendbehozása, átereszek és hidak kijavítása. Erre a költségekre a

városi tanács 5000 koronát kér előirányozni olyanformán, hogy ezt az államtól kéri.

A város füzese. Makóváros tanácsa mai ülésén kimondotta, hogy a hétfői közgyűléshez előterjesztést tesz a margittai gödröknek nemes füzesszövel való beültetése iránt.

Kevés a hónapszámos. Rendes körülmények között a város hónapszámosai mindenkor el tudják végezni teendőiket. Most azonban a katonai gyakorlatok előtt ezeknek a teendői is igen megszorodniak, mert a sok hid és áteresz javításánál is hónapszámosok segítkeznek. Minthogy a mai erővel nem bizonyos, hogy a hadgyakorlatig az összes munkát be lehet-e végezni, *Hajdu* János városi főszámvevő, ki ez idő szerint a szabadságon levő gazdasági szaktanácsost is helyettesíti, előterjesztést a városi tanácsnak mai ülésén még két hónapszámosnak alkalmazása iránt. A városi tanács helyet adott az előterjesztésnek.

Fizetni kell. A városházánál tüzzel-vassal hajták befelé az adót. Igen sok adóhátralékos ellen van most is kitűzve az árverés. Mint értesültünk, az árverést meg is fogják tartani. Azért felhívjuk az illetők figyelmét, hogy adótartozásaikat az árverés napjáig rendezzék, mert ellenkező esetben külön értesítés nélkül az árverés napján a zálogtárgyakat elviszik.

Védik a madarakat. A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben azt mondja, hogy a győnybagoly, a láng bagoly, a nemes kocsány, a kis kocsány, a hajós gém, a fekete ibisz és a kanalas gém irtása, vagy tojásaiknak elszedése szigorúan tilos. A miniszteri rendelet betartásának ellenőrzésével a főkapitány a külterületi csendőrséget bizta meg.

Csendőrök jutalma. A kormány nem akar szükmarku lenni azokkal szemben, akik a szuronyral és Manlicherrel ott asszisztáltak a június negyedik szomorú eseményeknél. Jutalmaz, kitüntetések ad, osztogatja a pénzt. Most a csendőrségre került a sor. A csendőrség tudvalevőleg azokat a nevezetes napokon igen nagy szerepet játszott, mert a budapesti rendőrök mellett tulajdonképpen ott tartották fen a rendet a fővárosban, megfélemlítve a főváros egész lakosságát. Ezek a napok a kassai csendőrtisztis iskla működését is megzavarták, amennyiben hallgatókat felvitték a fővárosba és innen elosztatták az ország minden részébe. Most érkezett meg ezért a szolgálattért a kormány elismerése. E szerint minden kivezényelt csendőrtiszt a vizsga letétele nélkül nyert el az örmesteri rangfokozatot. Hogy ez az intézkedés valóban kormányjutalom, ezt mutatja az, hogy a kinevezést nem a kerület intézte, mint az más esetekben szokásos, hanem a leirat magától a belügyminisztertől jött. E jutalomon kívül a szolgálatot tevő csendőrök a rendes fizetésen kívül napi 1 korona 40 fillér rendkívüli pótlékmenyben részesültek. Ezt a pénzt a csendőrök „Tisza-pénznek” nevezték el.

Kiadó föld. Porgány községben, 2 darabban, de majdnem egymás mellett levő 10 hold föld

két évre, hagyma alá kiadó. Értekezhetni lehet Porgány községben 18. sz. a. lakó Tóth Imrével, vagy pedig Földeákon, Pósa Pál 82. sz. alatt lakó tulajdonossal.

„A pécskai cigánysoron.”

Hogy mulat a hagymakertész?

Ma délután, egy óra tájban igen kellemes meglepetésben részesültek a Bolygó-utca lakói, kiket egy ittas ember két társával cigányzenével mulattatott.

E ritkán látott esetről alábbi tudósításunkban számolunk be:

Ac István makói hagymakertész ma reggel a hagyma eladása után igen nagy kedvet kapott a mulatozásra és betért D. Nagy Istvánné italmérőjébe, hol lassan kezdett iddógalni. Majd később, mikor már jobb kedve kerekedett az italtól, az ottlévő cigányokat előállította és nótát parancsolt náluk. A zenészek persze, — kik különben is ebből élnek — örültek annak, hogy kapnak egy pár koronát, híven teljesítették Ac István parancsát.

Igy mulatozott aztán Ac István a még hozzászögödött két társával egészen déli 12 óra utánig, mikor is az az ötlet támadt fejében, hogy talán jó is volna már hazamenni. El is indultak aztán szép esedesen, cigányzene kísérettel. Mikor a Bolygó-utca sarkára értek, a cigányok elhagyták a zenét. Ac István rájuk rivált és oda kiáltotta nekik: „*En kegyelmes ur!*” vagyok ma mindennütt, ezt huzzátok!

„A pécskai cigánysoron
Nagy a sírás rivás”,

A cigányok ismét engedelmessékedtek, ő maga pedig letérdelt az ut szélére úgy, hogy a cigányok egy egész kört képezhessenek, ő pedig a közepén maradhasson.

Most meg így volt kedve mulatozni Ac Istvánnak legalább is jó negyed órán keresztül, míg oda nem került a sor, hogy a cigányok hetvenkedni kezdtek, hogy fizessen nekik. A térdepelve mulatozó felállt és persze megtagadta a cigányok követelését. E helyett azonban egy-egy cigarettát nyújtott mindegyiküknek. A cigányok ezt úgy látszott, nem elégették meg, mert abba hagyták a zenét.

Igy bandukoltak aztán tova zenező nélkül. A cigányok azonban mentek velük még tovább is, hogy hátha kapnak a szolgálatukért egy pár koronát, de biz' azt hiába várták.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Lanyha terményárak.

Az üzleti forgalom kifejlődése még mindig késik. Más évek ez időtájtában — közvetlen aratás után — élénk forgalom uralkodott, míg ezidén a készáruipiacon s határidőkben egyaránt nehézkesen indul az üzlet. Hiányzik a vállalkozási hajlam s a határidőpiac forgalmát jóformán csupán a helyi spekuláció üzletei adják meg, az arbitragenak vidéki vételei alapján nincs alkalm, hogy a piacot foglalkoztassa, a vidéki spekuláció pedig már huzamosabb ideje tartózkodó.

Része lehet ebben a kedvezőtlen pénzügyi s hitelezési viszonyoknak, valamint ama körülménynek is, hogy főfogyasztónknak, Ausztriának is jó termésviszonyai vannak. Várják, hogy a kínálat így terjedelmesebb s az árak olcsóbbak lesznek. Nincs kizárva, hogy ez tényleg bekövetkezik s tartósan bő kínálat az árak értékcsökkenését nem is tartóztathatná fel. Csak

hogy kérdés marad, vajjon a termelők eladási hajlama is állandósul-e?

A budapesti gabonapiac hangulata, mint azt megirtuk, hogy meglátszott előző piacunkon, de meg inkább észre vehető volt az a main.

Az árak szerdától a mai piacig mit sem változtak. A piacra felhozott mennyiség is azonos volt a szerdaival. A kereskedők ma is a minimális vételkedvet tanúsították. A kínálat tehát ismételen messze túlszárnyalta a keresletet.

Körülbelül 15–20 waggon buza került a mai hetipiacra, mit részint a makóiak, részint a vidékiek, különösen a torontáliak szállítottak.

A felhozott mennyiségnek két harmad része kelt el métermázsánként 20 korona 60, 20 korona 80 fillérért.

Érdekes, hogy a kukorica ára, dacára annak, hogy a legjobb termésre van kilátás, igen szilárdan tartja magát. Ebből az áruból különben csak igen kis mennyiség került ma felhozatalra és ennek métermázsája 20 koronájával kelt.

Árpa szintén kis mennyiségben volt képviselve. Ez különben sem a legfontosabb cikkünk. Métermázsájáért ma sem fizettek többet 19 koronánál.

Különös lanyhának, jobban mondva értéktelennek csak a hagyma piacot lehet nevezni. Áru volt sok, de az ár igen silány volt, sőt a vörös hagymának ára esett, mert ma nem fizettek érte többet métermázsánként 5 korona 50 fillérnél, míg a múlt alkalommal 6–7 koronáért kelt. A fokhagymának métermázsája ma is 7 korona volt.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (128)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

III.

Divoire gyára berendezése és a torni szépítések által egészen elfoglalva, nem ért rá elrontani ezt a százados fákkal, kanyargó utakkal, a fák alatt tova siető patakokkal ékeskedő belsőséget.

Cselédség hiányában künn a szabadban reggeliztek a Toroból hozott elemősiából, aztán míg a gyermekek a fasorokban játszadoztak a kertészné felügyelete alatt, Divoire a gyárba vezette nejét és vendégét.

Megmutogatta Jeannak a gyártás minden részletét.

Egy jó óráig vitte egyik helyiségből a másikba, beavatván őt a szövés titkába s megtapogattatta vele a selyem szöveteket.

A boldogtalan Serraval kifáradva már főfájást kezdett érezni.

Simonne észrevette ezt s megkönyörült rajta.

Amint férjét az egyik munkavezető elfoglalta, felszabadította Jeant s egy oldalajón a parkba menekültek.

A mint egyszer a szabad levegőn voltak, behatoltak a fák alá.

— A férjem, mondotta Simonne, mintegy mentegésképpen, annyira beleszeretett a gyárba, hogy alig bírja felfogni, miért nem érdeklőd-

nek mások is iránta ép annyi melegséggel.

Kidugta a fejét az egyik boltív alatt, mely a fák sűrű lombzatába volt vágyva, látta hogy a gyermekek játszanak a kertésznével és hozzá tette:

— Kárpótlásképpen mutatok önnek egy kis zugocskát, mely az én egyik kedves pihenő helyem.

Végig haladtak a zöld fa falazat mellett, átmentek egy korláton s befordultak egy árnyas utra.

Köralaku mélyedésben, hársak alatt bizonyos távolságban padok állottak a sziklából kiszökkelő rusztikus forrás körül.

A víz egy faháncsból rögtönzött csövön áramlott ki, egy csomó tormalevéltre hullott s aztán csevegve folydogált tova az ösvény mellett.

— Ülünk le, mondta Simone, a gyárban tet végnélküli le-feljárás után teljes joga van önnek megpihenni itt a szabadban.

Folyt. köv.)

Iritz Sámuel özv. cég

ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „ „	4.— „
„ 10 „ „ „	5.— „
„ 5 „ borpálinka	3.— „

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Méhészek!

Akik megbízható helyről, tiszta méhviaszból készült

mülepét

óhajtanak beszerezni, forduljanak bizalommal szatmári Szabó István méhészetéhez Pankota. (Arad megye), mely méhészet amerikai hengerprésszel készített bármely méretű mülepnek kilóját csomagolva K. 5. 60-ért szállítja, amíg viaszkészlete ki nem fogy. 645

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

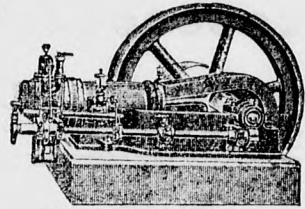
Aki eredeti KÖBÁNYAI gyári töltésű jó és

tiszta sört óhajt inni, forduljon Iritz Sámuel céghez.

Nyersolaj szivógáz diesel

MOTOROK!

benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország legregibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

(Alkotmány-utca sarok.)

Eladó föld.

A Rákosi és Igácsi-ut közt Csala József szomszédságában két jól trá-jarandó eladó. Értegyázott kezni lehet a tulajdonos Mészáros Sándorral, I. ker., Vásárhelyi-utca 19. sz. alatt. 679

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges

borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Erzsébet vigadó megnyitás!

A Lonovics-sugárutonegész nagyvárosi arányokban és
diszszel létesített

uj vendéglő és kerthelyiség

állandóan a n. é. közönség rendelkezésére áll, hol is naponta
kifünő cigányzene mellett a legjobb italok, meleg- és hideg ételek
pontos és előzékeny kiszolgálás mellett folyton kaphatók. — A
rendkívül díszes, nyitott óriási csarnok, bálak, néppünnyelvények, tár-
sas összejövetelek tartására igen alkalmas.

Trifa Jenő budapesti első női zenekarával állandóan
szórakoztatja a t. közönséget. — Belépő-díj nincs.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kéri — tisztelettel

ZOMBORY ÖDÖN, vendéglős.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster „	I. 15. — „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. — „	Női nadrágok	1. — „
Himzett „	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke „	5. — „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák „	1.70 „	Fűző védő	I. 3. — „
Paplan lepedők	5. — „		

Szigoruan
szabott
árak!

Selyem,
Batiszt,
Schiffon és
Lüster ajsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák!
Fejkötők! Pique paplanok!

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt
és májfoltot a legbiztosab-
ban elmulaszt. 1 tégely 1
korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést
legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tuba-
o o o o o róza-szappan, 50 fillér. o o o o o

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. —
Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill.
Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féreg
féle irtó anyag, egyszeri permetezés-
sel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben
garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi
szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő be-
permetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszertárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127.

Telefon-szám: 127.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulthatatlan szer az arc és kéz
ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szép-
pé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít
az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szeplőt, májfoltot és
a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű
maró anyagot nem tartalmaz és kifünő illatu. Az Ibolya-crém
hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb
ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájjíz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő
képződést, üdítőleg hat a szájjzre, eltávolítja az étel és az od-
vas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., na-
gyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kifünő összetételénél fogva megszünteti
a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle be-
tegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere külön-
legességeket, különböző gyógyborokat, az összes
kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek
és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill.,
hozzávaló fecskendő 40 fill.

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta ját-
szani. A „Varazsfuvola“ rendkívül kellemes-
20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgő-
vel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta,
füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt
csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-
Király“ országzserte elismert legolcsóbb
hangszeráruházában kapható, Budapest,
József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. —
Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nem szabad, dehogyszabad...

sib. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játsz a
az eredeti „Eufon“ tölcsernélküli be-
szélőgép, mely legújabb dupla kottával
csak 40 korona

WÄGNER „Hangszerkirály“

nál BUDAPEST, József-körút 15-1.
Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes
árjegyzék ingyen.

Biztos sikert érhet el,

aki venni, bérelni,
eladni, bérelni,
bármit ismertte
B tenni vagy ér- a Makói Független Ujság hirdetései
tékesíteni akar utján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.